

HIJSEN EN HEFFEN

Hand- en armseinen

Communicatie bij verplaatsen van lasten en hijswerktuigen

Bij het verplaatsen van lasten met hijswerktuigen is een goede communicatie tussen de kraanmachinist en 'de werkvloer' essentieel. Communicatie kan plaatsvinden met behulp van portofoons of met hand- en armseinen.

Meerdere hijswerkzaamheden op één locatie

Bij het uitvoeren van meerdere hijswerkzaamheden op één locatie moeten vooraf goede afspraken worden gemaakt om misverstanden te voorkomen, bijvoorbeeld:

- Bij voorkeur hijswerkzaamheden achter elkaar plannen
- Kan dit niet, dan extra aandacht/afstemming bij gebruik van portofoons of hand- en armseinen

Portofoons

Bij het gebruik van portofoons moeten vooraf goede afspraken worden gemaakt om misverstanden bij de communicatie te voorkomen. Zeker als er sprake is van meerdere hijswerkzaamheden (en ook meerdere portofoons) is duidelijkheid van levensbelang. Dit kan bijvoorbeeld door elke aanwijzing te beginnen met de naam van de machinist. Ook door afspraken over het gebruikmaken van verschillende kanalen, kan de kans op fouten verminderd worden.

Hand- en armseinen

De hand- en armseinen die gebruikt moeten worden zijn vastgelegd in de richtlijn 92/58/EEG Bijlage IX.

Kenmerken

> Een hand- of armsein moet precies en eenvoudig zijn, uit een gebaar bestaan; gemakkelijk te geven en te begrijpen zijn en goed van andere hand- en armseinen kunnen worden onderscheiden.

> Het gelijktijdig gebruik van beide armen dient symmetrisch te verlopen en mag slechts één enkel signaal weergeven.

> Mits zij een ten minste gelijkwaardige betekenis en begrijpelijkheid hebben en beantwoorden aan de hierboven genoemde kenmerken, mogen de gebruikte hand- en armseinen licht afwijken van of meer gedetailleerd zijn dan de in punt 3 opgenomen voorstellingen.

Bijzondere gebruiksregels

De persoon die seinen geeft, genaamd seingever, geeft met behulp van hand- en armseinen besturingsinstructies door aan de ontvanger van de seinen, genaamd bestuurder.

De seingever moet de gehele besturingsoperatie kunnen zien, zonder daarbij door de handeling gehinderd te worden.

De seingever mag zijn aandacht uitsluitend wijden aan het geven van de besturingsinstructies en de veiligheid van de werknemers die zich in de nabijheid bevinden.

Wanneer niet aan de genoemde voorwaarden kan worden voldaan, dienen een of meer bijkomende seingever te worden ingeschakeld.

De bestuurder moet de in uitvoering zijnde transportbeweging stopzetten om nieuwe instructies te vragen, wanneer hij de ontvangen orders niet met de nodige veiligheids garanties kan uitvoeren.

Maatregelen ter ondersteuning van de hand- en armseinen

De seingever moet gemakkelijk door de bestuurder kunnen worden herkend.

De seingever dient een of meer geëigende herkenningstekens te dragen, bij voorbeeld jas/vest met tekst 'rigger', helm, reflecterende ondermouwen, armbanden.

Deze herkenningstekens dienen een heldere, bij voorkeur voor alle tekens gelijke kleur, te hebben die uitsluitend door de seingever mag worden gebruikt.

Te gebruiken gecodeerde gebaren

Inleidende opmerking

De hieronder aangegeven gecodeerde gebaren doen geen afbreuk aan het gebruik van andere op communautair niveau van toepassing zijnde codes, met name in bepaalde bedrijvigheidssectoren, waarmee dezelfde handelingen worden aangeduid.

Betekenis	Beschrijving	Illustratie
Algemene gebaren		
BEGIN Pas op! Begin van commando	Beide armen zijn horizontaal gestrekt met de handpalmen naar voren	
STOP Onderbreking Einde van de beweging	De rechterarm is opgeheven en de rechterhandpalm naar voren gehouden	
EINDE Einde van de werkzaamheden	Beide handpalm zijn ter hoogte van de borst samengevoegd	

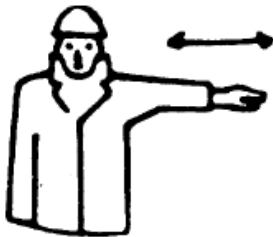
Betekenis	Beschrijving	Illustratie
-----------	--------------	-------------

Verticale bewegingen

HIJSEN	Met de opgeheven rechterarm en naar voren gebrachte rechterhandpalm wordt traag een cirkelbeweging gemaakt	
VIEREN	Met de naar beneden gerichte rechterarm en naar binnen gehouden rechterhandpalm wordt traag een cirkelbeweging gemaakt	
VERTICALE AFSTAND	De afstand wordt met de handen aangegeven	

Horizontale beweging

VOORUIT	Beide armen worden gebogen, beide handpalmen worden naar binnen gehouden en met de voorarmen worden trage bewegingen gemaakt naar het lichaam toe	
ACHTERUIT	Beide armen worden gebogen, beide handpalmen worden naar buiten gehouden en met de voorarmen worden trage bewegingen gemaakt van het lichaam af	

NAAR RECHTS Ten opzichte van de signaalgever	Met ongeveer horizontaal gestrekte rechterarm en de naar beneden gehouden rechterhandpalm worden trage richtingaanwijzende bewegingen gemaakt	
NAAR LINKS Ten opzichte van de signaalgever	Met ongeveer horizontaal gestrekte linkerarm en de naar beneden gehouden linkerhandpalm worden trage richtingaanwijzende bewegingen gemaakt	
HORIZONTALE AFSTAND	De afstand wordt met de handen aangegeven	

Gevaar

GEVAAR Noodstop	Beide armen opgeheven, handpalmen naar voren	
SNELLE BEWEGING	De gecodeerde, bevelende gebaren ter aangeving van de bewegingen worden zeer snel uitgevoerd	
TRAGE BEWEGING	De gecodeerde, bevelende gebaren ter aangeving van de bewegingen worden zeer langzaam uitgevoerd	

Bron: richtlijn 92/58/EEG Bijlage IX